

BURO SRO
t.a.v. dhr. mr. J. van Nuland
't Goylaan 11
3525 AA Utrecht

Datum 2 november 2016
Kenmerk BE/2016/265/r
Uw kenmerk Email d.d. 24 augustus 2016
Auteur(s) ing. C.J. Blom

BLOM ECOLOGIE
ADVIES & ONDERZOEK

Kerkstraat 4
4181 AB Waardenburg
t 06-44179899
e info@blomecologie.nl
i www.blomecologie.nl
RegioBank 85.01.07.326
BTW NL1182.37.020.B01
KvK 55488609

Notitie flora en fauna Brede School Hoogmade

Aan de Schoollaan 4 te Hoogmade is de basisschool Ter Does gelegen. De gemeente Kaag en Braassem is voornemens om de locatie te saneren om vervolgens woningen en een nieuwe school te realiseren. De beoogde ontwikkeling heeft mogelijk een negatief effect op beschermde flora en fauna en/of beschermde natuurgebieden. Ten behoeve van de ontwikkeling geldt de wettelijke verplichting onderzoek te verrichten naar de aanwezigheid van beschermde flora en fauna en de mogelijk effecten van de ruimtelijke ingreep daarop. In opdracht van de gemeente Kaag en Braassem heeft Royal HaskoningDHV een verkennend onderzoek uitgevoerd naar de (potentiele) aanwezigheid van beschermde flora en fauna (Van Woersem & Groenendijk, 2014). Uit dit onderzoek is gebleken dat de gebouwen potentieel geschikt zijn als verblijfplaats van vleermuizen. In opdracht van de gemeente Kaag en Braassem begeleidt Buro SRO de ruimtelijke procedure. Buro SRO heeft Blom Ecologie verzocht om een onderzoek in te stellen naar de aan- dan wel afwezigheid van vleermuizen. De hoofdvraag van beide onderzoeken luidt als volgt:

Is het bestemmingsplan dat wordt opgesteld voor het project zoals hiervoor omschreven uitvoerbaar zoals het bepaalde in de Wro (artikel 3.1.6 Bro)?

Resultaten quickscan flora en fauna

Door Royal HaskoningDHV is in 2014 een verkennend onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van (potentieel) beschermde natuurwaarden. Onderstaand worden de resultaten van deze quickscan beknopt beschreven.

In het plangebied of de directe omgeving daarvan komen beschermde diersoorten van de Flora- en faunawet voor. Het plangebied heeft, behoudens vleermuizen en kleine modderkruiper, aannemelijk geen essentiële betekenis voor zwaarder en strikt beschermde soorten (tabel 2 & 3). De schoolgebouwen zijn mogelijk in gebruik als vaste rust- en verblijfplaats van vleermuizen. Tevens maken vleermuizen mogelijk gebruik van de bomen langs de planlocatie. De sloot maakt mogelijk onderdeel uit van het leefgebied van kleine modderkruiper. De haag, slootoevers en het gazon worden mogelijk incidenteel gebruikt door algemene (licht beschermde) amfibieën en zoogdieren. De struiken, bomen en slootoevers zijn geschikt als broedlocatie voor algemene broedvogels.

De planlocatie maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied, Beschermde natuurmonument, Nationaal Park, Nationaal Landschap of het Natuurnetwerk Nederland Gelet op de aard van de werkzaamheden, de afstand tot de gebieden en de energiezuinigere woningen is van externe werking op omliggende Natura2000 gebieden geen sprake.

Wet natuurbescherming (per 01-01-2017)

Voor de thans licht beschermde soorten (Ff-wet, tab. 1) geldt vrijstelling ten aanzien van ruimtelijke ontwikkelingen. Onder de Wet natuurbescherming geldt dat het aantasten van het leefgebied van deze soorten ontheffingsplichtig is. Voor deze 'overige soorten' geldt dat op provinciaal niveau mag worden bepaald in welke mate een soort beschermd moet worden. Naar verwachting worden voor deze algemene soorten nieuwe vrijstellingsbesluiten opgesteld.

Voor kleine modderkruiper geldt momenteel een ontheffingsplicht ten aanzien van ruimtelijke ontwikkelingen. Als alternatief kunnen de werkzaamheden worden uitgevoerd conform een goedgekeurde gedragscode. Onder de Wet natuurbescherming geniet de vorengenoemde soort niet meer van een zwaardere beschermde status. Na 1 januari 2017 dient er voor deze soorten enkel rekening gehouden te worden in het kader van de algemene zorgplicht, aanvullende maatregelen zijn dan niet meer van toepassing.

Tabel 1 Overzicht van de functie van het plangebied voor beschermde flora en fauna alsmede de verwachte effecten naar aanleiding van de beoogde ingrepen en de eventueel daarop te nemen vervolgstap.

Legenda	vaatplanten	zoogdieren	vleermuizen	amfibieën	reptielen	vissen	broedvogels (a)	broedvogels (j)
x = ongeschikt ja = geschikt m (mogelijk) = nader te bepalen of mits maatregelen getroffen worden								
Geschikt habitat Ff-wet, tab. 1 soort	x	ja		ja	x	ja	ja	
Geschikt habitat Ff-wet, tab. 2&3 soort	x	x	m	x	x	ja		x
Negatief effect op soortgroep	x	x	m	x	x	m	m	x
Soortspecifiek onderzoek noodzakelijk	x	x	ja ¹	x	x	x	x	x
Gebiedsbescherming	afstand		effecten		nader onderzoek/ Aerius			
Natura 2000	> 11km		geen		n.v.t.			
Natuurnetwerk Nederland	80m		geen		n.v.t.			

¹ De verblijfplaatsen van soorten die mogelijk gebruik maken van de planlocatie zijn goed te mitigeren. Indien een ontheffing noodzakelijk is, is het de verwachting dat deze, na het treffen van de juiste maatregelen, door het bevoegd gezag zal worden afgegeven.

Resultaten vleermuisonderzoek

In de periode augustus-oktober is een onderzoek uitgevoerd naar de aan- dan wel afwezigheid van vleermuizen. De weersomstandigheden tijdens de veldbezoeken waren gunstig en voldeden aan de minimumcriteria zoals opgenomen in het vleermuisprotocol (NGB, 2013).

Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is een typische gebouwbewonende soort. De soort gebruikt ruimten onder daken, in spouwruimtes en achter gevelbekleding als kraam-, zomer, paar- en overwinteringslocatie (Limpens et al., 1997; Dietz et al., 2011). Tijdens alle veldbezoeken zijn waarnemingen gedaan van foeragerende en passerende gewone dwergvleermuizen (*Pipistrellus pipistrellus*). Telkens betrof het maximaal 3-5 foeragerende dieren die ruim na zonsondergang of voor zonsopkomst in het plangebied aanwezig waren. Veelal betrof het foeragerende dieren langs de west- en noordzijde van het schoolgebouw. De waargenomen gewone dwergvleermuizen waren in meest gevallen slechts een korte periode 5-10 min. aanwezig. Tijdens de veldbezoeken in de paarperiode zijn tevens geen roepende mannetjes waargenomen. In- en/of uitvliegende dieren in gebouwen zijn niet geconstateerd.

Laatvlieger

De laatvlieger is een typische gebouwbewonende vleermuis. De soort gebruikt ruimten onder daken, in spouwruimtes en achter gevelbekleding als kraam-, zomer-, paar- en overwinteringslocatie. Gebouwen worden soms gebruikt als baltslocatie (Dietz et al., 2011). De soort gebruikt als foerageergebied met name open plekken in een structuurrijke omgeving. Tijdens de veldbezoeken is slechts één waarneming gedaan van een overvliegende of passerende laatvlieger (*Eptesicus serotinus*) boven het schoolgebouw. In- en/of uitvliegende dieren in gebouwen en/of bomen zijn niet geconstateerd.

Verblijfplaatsen en leefgebied vleermuizen

Gedurende het vleermuisonderzoek zijn tot dusver geen verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen in de te slopen bebouwing. De eerste waarnemingen van vleermuizen tijdens de veldbezoeken vonden telkens ruim na het uit- of invliegmoment plaats. Naar verwachting bevinden de verblijfplaatsen van deze dieren op enige afstand van de planlocatie. De meeste dieren verdwijnen in (zuid)westelijke richting. Tijdens het onderzoek is duidelijk geworden dat het plangebied hoofdzakelijk door gewone dwergvleermuis gebruikt wordt als foerageergebied. Tijdens alle bezoeken maakten de vleermuizen telkens hoogstens 10 minuten gebruik van de planlocatie als foerageergebied. De meest gebruikte locaties zijn de luwte en beplanting aan de noordzijde van het schoolgebouw en de groenstrook aan de westzijde van het schoolgebouw. Op de projectlocatie is in beperkte mate relevante vegetatie aanwezig. Het aanbod van prooidieren is relatief laag en beperkt ongeschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Het relatief lage aantal en korte waarnemingen bevestigen dit beeld.

Gewone dwergvleermuizen foerageren in dorpskernen rondom structuurrijke tuinen, groenstroken, parkachtige structuren en dergelijke. De soort is slechts beperkt gevoelig voor lichtverstoring, reguliere straat- en tuinverlichting leidt niet tot effecten op de soort. De ontwikkeling leidt niet tot een (significante) aantasting van de functionele leefomgeving van de gewone dwergvleermuis en/of andere vleermuizen.

Conclusie

Uitvoerbaarheid bestemmingsplan

Het te slopen schoolgebouw heeft mogelijk een functie als vaste rust- en verblijfplaats van vleermuizen. Indien vaste rust- en/of verblijflocaaties van vleermuizen aanwezig zijn, kan door het treffen van de juiste maatregelen en het aanvragen van een ontheffing de sloop van de school en ontwikkeling van woningen plaatsvinden. De mogelijke aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen vormen derhalve geen bezwaar voor de beoogde bestemmingsplanwijziging. Middels een aanvullend onderzoek naar vleermuizen is onderzocht of het schoolgebouw daadwerkelijk in gebruik is als zomer-, en paar- en winterverblijfplaats. Uit het vleermuisonderzoek is gebleken dat van vorengenoemde verblijfplaatsen geen sprake is.

Conclusie

De sloop van basisschool Ter Does en de ontwikkeling van een Brede school met 12 woningen aan de Schoollaan 4 te Hoogmade is uitvoerbaar zoals bepaald in de Wro (artikel 3.1.6 Bro).

Literatuur

- Dietz, C., O. von Helversen, D. Nill & P.H.C. Lina, 2011. Vleermuizen: alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika: biologie, kenmerken en bedreigingen. Tirion Natuur, Utrecht.
- Limpens, H., K. Mostert & W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Rijksdienst voor ondernemend Nederland (RVO) 2014. Soortenstandaard Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*. Ministerie EZ, Den Haag

Woersem, van I, & J. Groenendijk, 2014. Quicksan Ffwet Brede school Hoogmade. Royal HaskoningDHV

Websites

pzh.b3p.nl

www.vleermuisprotocol.nl

We hopen u met deze rapportage voldoende te hebben geïnformeerd. Mochten er desondanks vragen zijn kunt u vrijblijvend contact opnemen.

Met vriendelijke groet,

Blom Ecologie,
ing. C.J. Blom

© BLOM ECOLOGIE

KERKSTRAAT 4 - 4181 AB WAARDENBURG

Niets uit deze rapportage mag zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Blom Ecologie worden gebruikt door derden. Onder gebruik worden alle vormen van kopie, openbaarmaking en elke andere toepassing begrepen. Deze rapportage mag alleen gebruikt worden voor het doel waarvoor het is samengesteld.

Blom Ecologie is niet aansprakelijk voor schade die voortkomt uit toepassing van de resultaten van werkzaamheden en/of gegevens verkregen van Blom Ecologie.